

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

ФАКУЛЬТЕТ ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

Кафедра української та іноземних мов

ЛАТИНСЬКА МОВА І МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

ПРОГРАМА

ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань – 22 Охорона здоров'я

Спеціальність – 227 Терапія та реабілітація

Освітньо-професійна програма – Терапія та реабілітація

Мова навчання – українська

Компонент освітньої програми – основний

Львів-2024

Навчальна програма обов'язкового компонента освітньої програми «Латинська мова і медична термінологія» для студентів спеціальності 227 Терапія і реабілітація денної форми навчання.

Розробники: *Коваль Ростислав Семенович*, доцент кафедри української та іноземних мов, к.філол.н., доцент; *Свищ Лілія Осипівна*, доцент кафедри української та іноземних мов, к.пед.н., доцент.

Навчальна програма затверджена на засіданні
кафедри української та іноземних мов
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри
української та іноземних мов

_____ (підпис)

Романчук О. В.
(прізвище та ініціали)

Обговорено та рекомендовано вченою радою факультету терапії та реабілітації
Протокол від « ____ » _____ 2024 року № ____

Голова вченої ради
факультету терапії та реабілітації

_____ (підпис)

Вовканич А.С.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Дисципліна «Латинська мова і медична термінологія» – це курс сучасної медичної термінології греко-латинського походження, що є невід’ємною частиною освітньо-професійної програми з підготовки кваліфікованих фізичних терапевтів. Основною навчальною метою дисципліни є закладення основ термінологічної компетентності майбутнього фізичного терапевта, який буде свідомо і грамотно користуватися знаннями з латинської мови та професійною термінологією. Підготовка майбутнього спеціаліста не можлива без оволодіння професійною мовою, розуміння термінів дає можливість опанувати знання з інших обов’язкових дисциплін, що передбачено міждисциплінарними зв’язками.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є латинська мова, основні відомості з граматики, лексики та синтаксису латинської мови та опанування анатомічної, фармацевтичної та клінічної термінології і написання рецептів. Зміст вивчення дисципліни латинська мова і медична термінологія охоплює ряд взаємопов’язаних і взаємообумовлених компонентів. Предметна сторона змісту навчання латинської мови відображає фонетичні, лексико-граматичні та етимологічні основи латинської медичної термінології, морфологію та синтаксис латинської мови, а також основи медичної та хімічної термінології латинської мови.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» полягає у підготовці спеціаліста з терапії та реабілітації до володіння медичною термінологією галузі.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» є

- ознайомлення з основними відомостями з історії латинської мови та її значення і ролі у сучасній медичній термінології
- вивчення основ орфографії, фонетики, морфології, граматики і синтаксису латинської мови та їхнє застосування на практиці.
- вивчення української термінології терапії та реабілітації.
- формування навичок перекладу фахових текстів.

Міждисциплінарні зв'язки: українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова, нормальна анатомія людини, нормальна фізіологія людини, основи медичних знань, технічні засоби у фізичній терапії, основи практичної діяльності у фізичній терапії.

2.Компетентності та програмні результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні набути такі компетентності:

загальні:

знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

здатність спілкуватися іноземною мовою.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні оволодіти такими професійно-функціональними **знаннями та вміннями:**

знати:

- роль і значення латинської мови у сучасній медичній термінології;
- основи орфографії, фонетики, морфології, граматики та синтаксису латинської мови;
- термінологічний апарат терапії та реабілітації в сучасній українській мові.

вміти:

- перекладати анатомічну термінологію з латинської мови на українську і навпаки;
- читати та перекладати зі словником окремі речення і незначні за обсягом тексти з латинської мови на українську і навпаки;
- виконувати завдання, які стосуються лексики та граматики латинської мови.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Фонетичні, лексико-граматичні та етимологічні основи латинської медичної термінології. Рецепт.

МОДУЛЬ 2

Морфологія та синтаксис латинської мови.

Основи медичної та хімічної термінології латинської мови.

3.Рекомендована література

Основна

1. Коваль Р.С., Свищ Л. О. Латинська мова та основи медичної термінології: [навчальний посібник]. Львів: Компанія «Манускрипт», 2019. 112 с.
2. Дерев'янченко Н. В., Литовська О. В. Латинська мова та медична термінологія: навчальний посібник (для студентів вищих мед. навч. закладів). Харків: ХНМУ, 2017. 172 с.
3. Дубогай О. Д., Альошина А. І., Лавренюк В. Є. Основні поняття й терміни здоров'язбереження та фізичної реабілітації в системі освіти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. 296 с.
4. Закалюжний М. М., Андрейчин М. А. Посібник з анатомічної і клінічної термінології. Київ: Здоров'я, 1993. 224 с.
5. Закалюжний М. М., Паласюк Г. Б. Латинська мова і основи медичної термінології. Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. 424 с.
6. Золотухін Г. О., Литвиненко Н. П., Місник Н. В. Фахова мова медика: [підручник]. Київ: Здоров'я, 2002. 392 с.
7. Латинська мова і основи медичної термінології: [підручник] / Л. Ю. Смольська, О. Г. Кісельова, О. Р. Власенко та ін. Київ: Медицина, 2008. 360 с.
8. Латинсько-англійсько-український словник анатомічних термінів / С. І. Крась, Л. С. Вовканич, М. Я. Гриньків, Т. М. Куцериб, Ф. В. Музика. Львів: ЛДУФК, 2021. 280 с.
9. Литвиненко Н. П., Місник Н. В. Тлумачний словник медичних термінів. К.: Перун, 2018. 848 с.
10. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) / В. Г. Черкасов, І. І. Бобрик, Ю. Й. Гумінський, О. І. Ковальчук; за ред. В. Г. Черкасова. Вінниця: Нова Книга, 2010. 392 с.

Додаткова

1. Белікова Н. О., Сущенко Л. П. Термінологія напряму підготовки «Здоров'я людини»: [навчальний посібник]. Київ: ТОВ «Козарі», 2009.

- 182 с.
2. Бойчук Т., Голубева М., Левандовський О. та ін. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації: [навч. посіб. для студ. ВНЗ]. Львів: ЗУКЦ, 2010. 240 с.
  3. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української літературної мови / В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2001. 1440 с.
  4. Дудок В. В., Гжегоцький М. Р., Чайковський Ю. Б., Луцик О. Д. Словник новітніх цитофізіологічних понять і термінів. Львів: Leopoldis, 2004. 74 с.
  5. Кніпович М. Ф. Словник медичної термінології. Латинсько-українсько-російський. Київ: Державне медичне видавництво УРСР, 1948. 442 с.
  6. Мазепа М., Звір Г. Словник термінів з імунології. Львів: ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. 168 с.
  7. Мерзлікіна О. А., Гузій О. В. Тлумачний словник термінів і словосполучень фізичної реабілітації. Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. 48 с.
  8. Нетлюх М. А. Українсько-латинський анатомічний словник. Вид. 2-е, випр. Львів: Стрім, 2000. 216 с.
  9. Петрух Л. І., Головка І. М. Орфографічний словник українських медичних термінів. Львів: ЛМІ, 1992. 473 с.
  10. Українсько-англійський ілюстрований медичний словник Дорланда (переклад 30-го, американського видання): У 2-х т. Львів: «НАУТІЛУС», 2007. Т. 1. 1248 с., Т. 2. 1024 с.

4. Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання.

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

Положення ЛДУФК – <http://ldufk.edu.ua/index.php/navchalna-robota.html>

Робочої програми - <https://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/14059>

Порядку оцінювання - <https://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/14055>

Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та підсумковому модульному контролі. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:

Поточне тестування та самостійна робота

Рік підготовки 1-й

100 (залік)

Модуль 1

Фонетичні, лексико-граматичні та етимологічні основи латинської медичної термінології. Рецепт.

46 балів

Модуль 2

Морфологія та синтаксис латинської мови.

Основи медичної та хімічної термінології латинської мови.

54 бали

Політика щодо академічної доброчесності: недопустиме списування та плагіат. Дотримання правил та норм академічної доброчесності, етичної поведінки та корпоративної культури здійснюється відповідно до Положення про дотримання академічної доброчесності ЛДУФК імені Івана Боберського <https://www.ldufk.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennja-pro-dobrochesnist-04-20.pdf>.